

ИЗВЕШТАЈ

О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ МУЗЕЈА СРБИЈЕ У 1982. ГОДИНИ

Рад Историјског музеја Србије у 1982. години одвијао се, као и протеклих година, у врло тешким условима. Разлози за то леже у још увек нерешеним смештајним, финансијским и кадровским проблемима који, и поред закључака највиших републичких органа о потреби њиховог решавања, још увек нису отклоњени. Музеј и даље ради у скученом простору који истовремено служи и као депо за многе вредне предмете. Финансијски проблеми су остали исти. Материјални положај Музеја није побољшан. Добијена средства нису била довољна за нормално реализовање програма рада. Започето је решавање кадровских проблема тако што су Музеју одобрена средства за два кустоса за рад на периоду народноослободилачке борбе. Примљена су два приправника који су почели са радом у Музеју од 1. XI 1982. године.

Недовољна финансијска средства утицала су на обим активности стручних радника Музеја, јер су за планиране акције могла бити издвојена знатно мања средства од потребних.

Истраживачким радом, откупима и поклонима Музеј је обогатио своје збирке музејског материјала. За откуп је утрошено 362.500,00 динара (250.000 од одобрених за редовне откупе и 112.500,00 накнадно одобрених).

У оквиру издавачке делатности припремљена је у потпуности за штампу свеска бр. 19 Зборника Историјског музеја Србије, чији је обим прилагођен расположивим средствима.

Програмом рада за 1982. годину предвиђено је, у оквиру вршења послова од интереса за Републику, и припремљено стручно саветовање на тему „Утврђивање и заштита историјских предмета од изузетног и великог значаја”. Саветовање ће бити одржано 10. I 1983. године у Историјском музеју Србије у Београду.

Музеј је такође организовао, заједно са Музејским друштвом Србије, саветовање музејских радника на тему: „Музејске поставке и њихов допринос неговању револуционарних традиција”. Саветовање је одржано у Крупњу 4. и 5. X 1982. године. На овом саветовању уводни реферат поднео је директор Историјског музеја Србије, а са посебним рефератима је учествовало још пет кустоса овог Музеја.

Значајан део активности Музеја представљала је изложбена активност. Припремљена је студијска изложба „Развој индустрије и положај радника у Србији 1850—1918”, али у знатно сма-

њеном обиму од предвиђеног, јер Музеј није добио потребна средства за њену реализацију. Отварање заказано за 6. децембар 1982. године на Београдском сајму померено је за 17. децембар, па је потом отказано због изненадних тешкоћа око коришћења договореног простора за отварање ове изложбе.

У току године вршене су припреме за следеће изложбе, чије је отварање планирано за 1983. годину: 1) студијска изложба „Тимочка буна 1883. године” и 2) тематске изложбе: „Партизанска штампа и публицистика о Титу 1941—1945” и „Карл Маркс и српски социјалисти”. Такође су вршене припреме за прославу 20-годишњице Историјског музеја Србије. У градовима Србије приказане су две планиране тематске изложбе: 1) „Привреда Србије у обнови и изградњи 1944—1950.” (у Ваљеву) и 2) „Оружје и опрема средњовековног ратника у Србији” (у Новом Саду и Руми).

Музеј је у 1982. години имао и врло успешну изложбену активност у оквиру међурејубличко-покрајинске и међународне сарадње.

У оквиру међурејубличко-покрајинске сарадње организоване су следеће изложбе: 1) изложба: „Књижевност народноослободилачке борбе 1941—1945, приказана је у Новом Саду, Љубљани и Загребу. Приказивање ове изложбе у Сарајеву, планирано за крај новембра 1982. године, одложено је на тражење Музеја револуције БиХ из Сарајева за 1983. годину; 2) изложба: „Ужичка република” приказана је у Марибору и Љутомеру (СР Словенија); 3) у Београду су приказане изложбе: „Наш Тито” (изложба Музеја револуције БиХ из Сарајева) и „Војводина у старој графици XVII—XIX века (изложба Војвођанског музеја из Новог Сада).

Остварене су и све планиране изложбе у оквиру међународне сарадње. Изложбе Историјског музеја Србије приказане су: 1) у СССР-у (у оквиру Дана културе СР Србије у РСФСР): „Књижевност народноослободилачке борбе 1941—1945”. (у Новосибирску) и „Социјалистички раднички покрет у Србији 1878—1918”. (у Волгограду); 2) у СР Румунији: „Социјалистички раднички покрет у Србији 1870—1918” (у Букурешту). У Београду су организоване изложбе иностраних музеја: 1) „Пут кроз столеће” (изложба Музеја за историју радничког покрета из Познања, НР Пољска) и 2) „Пет векова немачког уметничког занатства”, од XVI—XX века (изложба Музеја за немачку историју из Берлина, НДР). Све наведене изложбе, како наше у иностранству, тако и иностране у Београду, биле су изузетно квалитетне и од критике позитивно оцењене. У оквиру размене изложби вршена је и размена стручњака. У Београду су боравили по један стручњак из НР Пољске, СР Румуније и НДР, а два стручњака Историјског музеја Србије боравили су у СР Румунији.

У току године, у документационом центру Музеја, обављени су планирани послови евидентирања, сређивања, стручне обраде и техничке заштите музејских предмета: рад на документацији збирки, фототеци, стручном архиву, хемеротеци, стручно-

-информативним пословима и у препараторско-конзерваторској радионици, у којој је и поред тешких услова урађен врло обиман препараторско-конзерваторски посао на предметима од различитих материјала.

Значајну пажњу Музеј је посветио сарадњи са другим музејима и установама, Музејским друштвом Србије, Заједницом музеја Србије, Филозофским факултетом (ради обуке студената) и самоуправним, интересним заједницама културе и образовања.

Вршена је редовна набавка књига за библиотеку Музеја. Куповином, разменом и путем поклона библиотека је обогаћена са 396 нових публикација.

Рађено је на усаглашавању и разради самоуправних аката Музеја, као и на другим текућим пословима из делокруга рада Музеја.

Посебне контакте Музеј је успоставио са Градским заводом за заштиту споменика културе, Републичком заједницом културе и Републичким комитетом за културу — око обезбеђења континуираног извођења радова на санацији и рестаурацији Милошевог конака у Топчидеру.